

КОНСПЕКТ
ЗА ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ОКС „МАГИСТЪР“
ПО ЗДРАВЕН МЕНИДЖМЪНТ

2017 година

(след област „Бакалавър по здравен мениджмънт“)

1. Здраве и болест - развитие на концепциите. Детерминанти и показатели за оценка на здравето.
2. Дефиниция и развитие на концепцията за здравна промоция. Подходи на здравната промоция.
3. Медицински подход за здравна промоция - нива и стратегии. Скрининг - същност, видове, критерии за разработване; характеристики на скриниращите тестове.
4. Места за промоция на здравето – промоция на работното място, училища и болници за промоция на здравето.
5. Въведение в социалния маркетинг. Еволюция на маркетинговите концепции и възникване на концепцията за социално-етичен маркетинг. Различия между търговски и социален маркетинг. Цели на хилядолетието на ООН (Millennium Development Goals).
6. Проучване на поведението на аудиторията. Доброволна промяна на поведението. Цели, свързани с промяната на поведението – информираност, познание, убеждение. Изследване на общественото мнение и нагласи.
7. Управление на промяната в здравеопазването – вътрешни и външни сили за промяна. Видове промени според силата на промяната.
8. Основни фактори на промяната. Система за вземане на управленски решения за промяна.
9. Видове стратегии за промяна и начини за приложението им в здравеопазването. Примери от практиката.
10. Управление на риска и мениджмънт на медицинските грешки в здравеопазването. Видове грешки и причини за тяхното допускане.
11. Основни елементи за изграждане на системата за риск мениджмънт. Културата за безопасност на пациентите и развитието ѝ в България.
12. Пирамида на Дю Понт за идентификация на “почти грешки”. Системи за регистриране на рискови случаи.

13. Стратегически маркетингов процес. Етапи от процеса на планиране в социалния маркетинг. Систематичност в процеса на планиране. Приложение на маркетинговите проучвания.
14. Анализ на маркетинговата среда. Дефиниране на ключовите фактори за успех. Разработване на SWOT-анализ. Политически влияния и лобиране. Анализ на специфичната среда. Анализ на конкуренцията и интересите.
15. Идентифициране на целевите аудитории и избор на цели на кампанията. Сегментиране на аудиторията – психографски, демографски и географски критерии за сегментиране, жизнен стил и поведение. Определяне на целевите аудитории на кампанията, поставяне на цели и избор на критерии за оценка.
16. Разработване на маркетингови стратегии. Какъв е “продуктът” на социалния маркетинг? Достъп до “продукта”: физическа достъпност, време, достъп до информация. Оценка на разходите, необходими за промяна на поведението (средства, време, усилия).
17. Разработване на стратегии за промоция. Медийна стратегия и фактори, влияещи върху избора на медия. Предимства и недостатъци на различните медии при предаване на посланието.
18. Процес на планиране в организацията. Стратегическо, тактическо и оперативно планиране. Отговорности на ръководителите във връзка с планирането на различните управленски равнища.
19. Стратегическо управление – съдържание и основни насоки за развитие. Стратегически концепции и парадигми. Основни принципи, прилагани във философията на управление.
20. Стратегическо управление като система на взаимодействия. Етапи в историческото развитието на стратегическото управление. Поява на класическите подходи за стратегическо управление. Нов модел на социално-икономическа динамика и възникване на процесните подходи за стратегическо управление.
21. Определение, същностни характеристики и видове стратегии в рамките на стратегическия процес. Организационна стратегия, Дейностна (бизнес) стратегия, Функционална стратегия, Оперативни стратегии, Ситуационно-факторна стратегия, Линейна стратегия.
22. Стратегически цели и стратегически анализи на организацията. Визия, мисия и цели на здравните организации. Примери за мисия на здравни и лечебни заведения. Видове цели и дърво на целите.
23. Стратегически анализ на вътрешната среда. Стратегически анализ на продуктите (портфолио анализи). Стратегически анализ на ценностите. Критични фактори за успех.
24. Организационна стратегия и стратегическо планиране на здравните и лечебни заведения. Същност, формиране и внедряване на организационната стратегия. Ключови характеристики на стратегическия план. Основни елементи на системата от показатели за ефективност (Balanced Scorecard).

25. Система на стратегически контрол и контролинг. Аналитичен и процесен стратегически контрол. Основни принципи и ключови фактори (връзките "планиране- контрол", контрол-орговорност", контрол-власт", "обратна връзка").
26. Същност на конфликта. Науката конфликтология. Конфликтите в здравеопазната система.
27. Обективни и субективни фактори за възникване на конфликти. Видове конфликти (типология на конфликта).
28. Структура и функции на конфликта. Динамика на конфликта (етапи и фази в неговото развитие).
29. Стратегии за управление на конфликтите: обща характеристика; видове стратегии – приинуда, сътрудничество, компромис, отстъпване.
30. Профилактика на конфликтите: техники и средства за профилактика на конфликтите; правила за ръководителите; правила за служителите; правила за хората, които не се разбират.
31. Конфликтологична култура на мениджъра: същност и функции; конфликтологична компетентност; конфликтологична готовност; модел на конфликтологичната култура.
32. Управленско счетоводство. Същност, роля, задачи, обект, предмет и методи на УС. Класификация и анализ на разходите от гледна точка на УС.
33. Съвременни методи за калкулиране на себестойността на здравния продукт – Стъпков метод и ABC метод. Приложение, предимства и недостатъци.
34. Същност и роля на финансовия мениджмънт в здравния сектор.
35. Анализ на финансовото състояние на лечебните заведения. Показатели и източници за анализ на дейността и финансовото състояние на лечебните заведения.
36. Анализ на ликвидността и платежоспособността на лечебните заведения.
37. Анализ на ефективността и рентабилността на лечебните заведения.
38. Управление на оборотния капитал и на материалните запаси в здравните и лечебните заведения.
39. Икономически анализ. Предмет, задачи, функции, видове. Методи за икономически анализ.
40. Икономическа оценка. Предмет. Задачи. Основни техники. Информационно осигуряване на икономическата оценка.
41. Ефикасност, ефективност, резултативност. Определение. Видове. Оценка.
42. Инвестиционни решения. Инвестиционен анализ. Методи за оценка и избор на инвестиционни проекти.

43. Стандарти в медицинската практика. Стандарти за електронен обмен и унифицирано представяне на медицински данни.
44. Защита на медицинските данни. Основни аспекти. Политики за защита на медицинските данни. Конфиденциалност и сигурност на медицинските данни. Контрол на достъпа до медицински данни.
45. Здравни информационни системи. Видове. Здравни информационни системи като източници на здравна информация. Основни аспекти. Видове.

Литература

1. *Болнично управление*, под ред. М. Попов, ИК “Хераклит”С., 2002
2. *Болничен мениджмънт*, под ред. Л. Иванов и Ж. Големанова, Дийор Принт, 2005, 340 с.
3. Вачков Ст, и кол. *Въведение във финансите*, ИК Р.И.С., Варна. 2011
4. Веков Т, Салчев П, Джамбазов С. *Добри практики за оценка на здравните технологии*, МУ-Плевен, 2016
5. Галтунг, Йохан. *Разрешаване на конфликти*, С., Сиела, 2005
6. Гладиллов, Ст., Е. Делчева, *Икономика на здравеопазването*, изд. “Princers”, София, 2009
7. Грива, Хр. *Определяне на разходите при сключване на договори в здравеопазването*, НЦЗИ, С., 2000
8. Грънчарова, Г., А. Велкова, С. Александрова. *Социална медицина*. 3-то изд., Изд. център МУ-Плевен, 2009.
9. Давидков, Ц. *Конфликтите в организацията*, В: *Управление на организациите*, С., СУ “Св. Кл. Охридски”, 2005
10. Давидов, Б. *Болнична икономика*, Унив.изд.”Св. Кл. Охридски”, С., 2004
11. Димитров, Д. *Управление на конфликтите*, С., УИ Стопанство, 2005.
12. Димитров, Д. *Конфликтология*, УНСС, София, 2007
13. Димова, А., М. Попов, М. Рохова. *Здравната реформа в България: Анализ*. Институт Отворено общество, София, 2007, 343 с.
14. Желев С., *Маркетингови изследвания*, УИ “Стопанство”, С., 1995
15. *Здравната реформа I и II част*, Под ред. на М. Попов, ИК “Македония прес”, С., 1998
16. Златанова Т, Петрова-Готова Ц. *Ръководство по финансов мениджмънт в здравеопазването*, ГорексПрес, С.2013.
17. Илиева, С. *Междугрупови интервенции и разрешаване на конфликти*, В: *Организационно развитие*, УИ “Св. Кл. Охридски”, София, 2006
18. Каменов, Д., *Стратегическо бизнес планиране*, ОКОМ, С., 2008
19. Коева-Димитрова, Л., *Анализ на финансовото състояние на диагностично-консултативните центрове – методични и приложни аспекти*, МУ-Варна, ИК „Стено“, 2016
20. Костадинова Т., *Стратегическо управление на лечебните заведения*, Изд. “Стено”, 2006
21. Костова, Н., *Финансово-счетоводен анализ*, изд.“Актив-К“ООД, Варна, 2010
22. Котлър Ф., *“Котлър за маркетинга”*, ИК “Класика и стил”, С., 2001
23. Маркхам, У. *Управление на конфликта*, С., Лаков Прес, 2001
24. Мирчева, И. *Медицинска информатика- избрани теми*, МУ-Варна, 2006

25. Мутафова, Е, Е.Атанасова, Л. Коева-Димитрова, *Икономика, организация и финансиране на лечебните заведения. Сборник от задачи*, Варна, МУ-Варна, 2008.
26. Павлова М, Л. Коева-Димитрова, *Управленско счетоводство в здравните организации*, ИК "Стено", Варна, 2004
27. Павлова, Ж. *Финансов мениджмънт в здравеопазването*, София, СИМЕЛ, 2011
28. *Социална медицина*. Под редакцията на Ст. Попова, Стено, 2011
29. Тодоров Г., *Финансово-счетоводен анализ*, ИК "Стено", 2008
30. Тулчински, Т., Е. Варавикова. *Ново обществено здравеопазване*, „Лотос 23", 2004
31. Уилямс, А., М. Михайлова, Н.Р.Дейл. *Здравна икономика*, с/о Jusator, София, 580 с.
32. *Управление на болницата*, Авт. кол., ИК "Македония прес", С., 1998
33. Drummond, M. et all. *Methods for economic evaluation of health care programmes*, Oxford medical publication, 1993
34. Kotler, Ph., *Social Marketing*, SAGE Publ., 2002
35. Naidoo, J., J. Wills. *Health promotion. Foundations for practice*. Bailliere Tindall, 2000
36. Zelman W.N., McCue M.J., Millikan A.R., Glick N.D. (2003). *Financial management of health care organisations: an introduction to fundamental tools, concepts, and applications*, Oxford, UK: Blackwell Publishers, Inc.